

אנייה בשדה מתהיים

השניים פגנו לעורף. כתבותיו של ניר הגיעו לטלוויזיה בדרכים מאלתרות. הוא שלח אותן עם פצועים שפגנו לעורף, עם טייסי הליקופטרים שהביאו מפקדים לתייעצות בשדות-הקרב, ופעם אף ניצל טייס פאנטום, שנאלץ לנחות-נחיתה-אונס בבאלווה, ושלה אותו כתבה מצולמת. כשהטייס הגיע לטייסת, הוא טיפל לירושלים, הטלוויזיה שלחה מונית לטייסת, כדי שתאסוף את הכתבה. עמירם ניר פונה לבית-החולים שערי צדק, תמונתו בלבדי בית-החולים, כשר רטייה מעטרת את עינו, בחברת הכדרון דני קיי, פורסמה בכל העיתונים. סיפר לאחר מכן עמירם ניר: "דני קיי בא לבקר בבית-החולים, והתיישב לי על המיטה. הייתי מטושטש לגמרי, וניסיתי כל הזמן לזוז, מכיוון שכאבה לי הפציעה. דני קיי לא הוטרד, כנראה, ואמר: משהו מוזן את המיטה שאני יושב עליה, אני לא יודע מי זה, אבל אם אני אמצא אותה, אני אוציא לו את העיניים השנייה." מיד כשהחלים מפציעתו חזר לשדה הקרב. הוא שהה חודש בפאיד, ואחר-כך, עם הפסקת האש, הצטרף, לגדודים ששהו ברמת-הגולן.

לי החשובה ביותר בחייו עד כה, נועץ עמירם ניר בשלושה אנשים — בהוריו ובאחותו, ליאורה, העובדת בלישכת-העתונות בירושלים. אמו ואחותו היו בעד ההלטה, אביו הציע לו לחכות מיספר שנים, כדי למצות את יכולתו בטלוויזיה. הקאריירה העיתונאית של עמירם ניר (30), יליד תל-אביב, התחילה לגמרי ב"מיקרה" ניר, בוגר תיכון חדש ומדריך בקן צפון של השומר הצעיר, הלם על קאריירה בתחום הרפואה. כשהתגייס לצבא התנדב לצנחנים. במהלך אימון גפ"צ בכתפו, הייתה זו הראשונה בסדרת פציעות המורית שבאו לאחר-מכן. כתוצאה מהפציעה ירד הפרופיל שלו, וכבר אז הובהר לו כי לא יוכל להמשיך לשרת ביחידת הצנחנים.

כתבה עם הליקופטר

ב בית-החולים בא לבקר חבר שעבד בגלי צה"ל, החבר שאל אותו אם יהיה מעוניין להצטרף לתחנה ככתבי-צבאי. באותם ימים נקלעה התחנה הצבאית ליצרות. רמת הכושר של כתביה הצבאיים הייתה בתי רע, ולאחר שאחדים מהם התמוטטו, נכת שיצאו לפשיטות עם יחידות צבאיות מובחרות, ניתנה הוראה שלא לצרף יותר לפעולות את כתבי גלי צה"ל. לעמירם ניר היו הכישרונים — הוא היה אינטליגנטי וקיבל את הג'וב. במהלך עבודתו ככתבי-צבאי נפצע בפעם השנייה, בעת שהצטרף לפלישה בלבנון. זמן קצר לאחר מכן, כשהיה בדרכו לירושלים, נפצע פעם שלישית. הפעם הייתה זו פציעה רצינית, שבמהלכה איבד את עינו הימנית. עמירם ניר אינו אוהב להרבות בדיבור על נסיבות הפציעה. ה"שמועה מספרת כי נרדם בשעת נהיגה, מכונתו התנגשה במכונית שבאה ממול, מישקפיה-שמש שהרכיב פגעו בעינו. הוא החזיק בעיניו ונהג בעצמו לבית-החור לים.

חן כדי עבודתו בגלי צה"ל השלים ניר קורס-קצינים. כשהשתחרר מצה"ל עלה לירושלים, ונרשם ללימודי יחסים בינלאומיים וכלכלה באוניברסיטה העברית. הוא התקבל לכתב ללא תחום כיסוי מוגדר בטלוויזיה הישראלית.

כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים מצא עצמו עמירם ניר במאגר קצינים ללא שיבוץ. מצבו היה קשה. הצבר אוהב "האקשן" רצה להצטרף ליחידה-קרבית. הצבא רצה לצרף אותו, בגלל הפרופיל הנמוך שלו ועינו האחת, להג"א, הוא נסע לחטיבת הצנחנים במילואים, שם שירתו חבריו מהשירות הסדיר. מפקד החטיבה, שאילו פנה בבקשה לצרפו ליחידה, הודיע לו ויתר, הודיע למפקד להצטרף. עמירם לא ויתר, הודיע למפקד שיצטרף עם אישור או בלעדיו. לבסוף נכנע המפקד וצירף אותו ככתב.

ניר טיפלן לירושלים, וביקש לשלוח לו צלם. הצלם שנשלח היה בנייה ברונז, ניר ובן-ננון הצטרפו אל הגדוד הראשון שפרץ את המצור על מוצב בודפסט. בימהלך הפעולה הזאת נפצע בפעם הרביעית. למרות פציעתו סירב להתפנות, ו"המשיך עם החטיבה עד לצליחת התעלה. בחצר המפורסמת נפצע הצלם בגיה בן-ננון, ועמירם ניר נפצע בפעם החמישית.

"פאטריוטיזם", זו מילה גסה"

ל יר סייב את המלחמה בדרגת סגן. כשחזר למחלקת-החדשות, התמנה ל"הקים את דסק חדשות-החזון ועמד בראשיו. ואז זכה להצלחה חסרת-תקדים. מנהל מחלקת-החדשות, צבי גיל, מינה אותו כעורך חבט. עמירם ניר היה אז בן 23, הוא סיפר או לחברים: "זה לא פשוט, יש לי בעיית מנהיגות. זה לא קל להיות בן 23 ולהגיד לכתב, שהוא בעשר שנים יותר מבוגר מכתב, ובשבע שנים יותר ותיק ממך, שהכתבה שלו היא קישקוש." ניר ערך את חבט במשך שנה, ואז הפתיע שוב. מפקד גייסות-השריון של או, האלוף משה ("מוסא") פלד, פנה אליו וסיפר לו שיש בעיה חמורה מאוד של מחסור בקציני שריון, שרבים מהם נהרגו במלחמה. השריון, כך הסביר לו פלד, רוצה להכפיל את עצמו, והוא מנסה לייבא קציני מילואים מחילות אחרים, שייתנו יעוץ ויעשו הסבה לשריון. ניר הקשיב ושאל את פלד: "יש לי זמן לחשוב?" פלד ענה: "כן, יש לך שעה." שבו עמירם ניר מצא עצמו עמירם ניר במדים.

במחלקת-החדשות של הטלוויזיה לא הבינו את מניעיו של הכתב הצעיר ו"העורך הכישרוני ניר. היתה זו תקופה של חילופי מנהלים במחלקת-החדשות. צבי גיל פרש, ודן שילון עמד להחליף אותו. ניר היה שותף פעיל בתיכנון רה"ארגון של מחלקת-החדשות, שנערך בי"יומנתו של שילון, דן שילון, בן שילון הציע לניר, בן 24, לעמוד בראש דסק הפנים, שהוא הדסק הגדול ביותר במחלקת-החדשות. ההסדר עמד להיכנס לתוקפו, כשנר בא אל שילון וסיפר לו כי החליט להתגייס לחיל-השריון. תגובתו של שילון הייתה אישית: "אתה עוזב או תי עכשיו?" — שאל את ניר.

האמנתי אז ששני צריך לעשות הסבה לשריון, שזה הדבר הנכון לעשות", מסביר ניר. לחבר שפנה אליו ושאל או"תו: "עמירם, ברצינות, למה אתה עושה את זה?" ענה: "פאטריוטיזם זה מילה

עמירם ניר - מדוע הוא עשה זאת?

עם החלטתו לעבור מקאריירה עיתונאית לקאריירה פוליטית, הוא סיפר כי בתחילת החליט לשתוק, כדי שלא לכלך את הדף הראשון בקאריירה הפוליטית שלו. הוא טיפלן למנכ"ל רשות-השידור, יוסף לפיד, בו בלילה, לפיד נהנה אמר לו שישקול את ההצעה עד הבוקר, בבוקר, כשטיפלן ניר אל לפיד, אמר לו זה: "אני מקוה ששקלת והחלטת לא לעזוב את הטלוויזיה". כשאמר לו ניר כי החליט את נחושה, הפציר בו לפיד לקחת חופ"ה ללא-תשלום, גם חבריו במחלקת החדשות, לאחר שנגעו מתדהמתם, הפצירו בו לקחת חופשה. אמר לו מוטי קירי-שנבאום: "מהטלוויזיה לא מתפטרם, אך ניר טלוויזיה הוא כמו מיספר ירוק", אך ניר היה נחוש בהחלטתו כי הדרך הנכונה ו"ההוגנת היא להתפטר.

סידרת פציעות

ב יום הראשון לעבודתו במטהי ההסברה של מיפלת העבודה הציג אותו ראש-המטה, אהרון ("אהרלי") הראל, בפני חבריו לעבודה, הוא עבר מחדר לחדר, לחץ ידיים והכיר את האנשים. עמירם ניר אינו איש פוליטי, אל עולם הפוליטיקה הגיע מעולם העיתונות. הוא הוכיח את עצמו כעיתונאי מצטיין וכאיש טלוויזיה מעולה. במשך הקאריירה שלו, בת עשר השנים, גרם לגילויים מרעישים, וכמה מכתבותיו עוררו סערות והועלו בדיור"נים בכנסת ובוועדותיה. הוא בקיא ויש לו יד רגל בבניין חוטי ירושלים, אך בעור"לם הפוליטיקה הוא משול לחילי שהוצנח לשדה-הקרב — הכדורים מסביבו שור"קים, הפגזים עפים, הוא אינו יודע מיהו האויב ומי הם כוחותיו, הוא אינו יודע מי יורה על מי, מי יורה עליו, על מי הוא צריך להגן, ובמי הוא צריך לירות. לפני שעשה את ההחלטה הגורלית, אר

"הוא לא יכול לשבת שלושה חודשים על התחת בלי לעורר איוה סקאנדלציק". במילים אלה התבטא איש טלוויזיה בכיר, כששמע כי עמיתו ל"מיקצוע, הכתב הצבאי של מחלקת-החדשות, עמירם ניר, החליט לוותר על ה"זוהר, התהילה וההצלחה, להתפטר מתפקידו בטלוויזיה, ולהצטרף למטה-ההסברה של מיפלת-העבודה. הצטרפותו של עמירם ניר הפתיעה רבים, בייחוד את השילוש הקדוש — יוסי ביילין, ישראל פלג וגדעון לוי, שלושת דובריו של מנהיג מיפלת העבודה, שמעון פרס. אלה נכנסו להיסטוריה מיה"רו להדליף לעיתונאים כי עמירם ניר דרש תמורת שירותיו את תפקיד ראש לישכתו של מנהיג מיפלת העבודה, אם וכאשר יחבר כראש-ממשלה. עוזרו הרבי"ע של פרס, בועז אפלבוים, לא לקח חלק בחרושת-השמועות. יודע-דבר כי מיפלת העבודה ידעו לספר כי אפלבוים, הנמצא בעימות מתמיד עם שלושת ה"עוזרים האחרים, היה היחידי שקידם בר"כה את הצטרפותו של עמירם ניר.

כשניר עצמו קרא בעיתונים כי הוא ביקש מפרס את תפקיד ראש-לישכתו, הוא לא הבין על מה המהומה, לאחד מחבריו אמר: "ראש-לישכתו זה תפקיד כל-כך חשוב? הרי זה תפקיד בעורף, מאחרי הקווים, אני אוהב להיות בקווים הקידמיים, בקרה-אש, ולא לשדר חור"אות מהעורף."

היה מי שטרח להדליף, כאילו דרש עמירם ניר מקום ריאלי ברשימת מיפלת העבודה לכנסת. עמירם ניר העדיף ל"שמור על שתיקה, רק לאחר התייעצות עם חברי-הכנסת יוסי שריד — שבאחדים מהעיתונים נכתב כאילו אמר לשמעון פרס כי יסרב לעבוד יחד עם עמירם ניר — החליט ניר להגיב למסע ההשמצות ולהעסיק הציבורית שעורר עם פרישתו מהטלוויזיה. הוא אמר לעיתונאים כי נפ"גע מקבלת-הפנים שהכינה לו העיתונות,